

OKUL SAĞLIĞI HİZMETLERİ

Zeynep GALATA KARAMOLLAOĞLU
Sağlık Hizmetleri Öğretmeni

Çankaya İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
Cankaya06_okulsagligi@meb.gov.tr

12 Mart 2020
ANKARA

Sunum Planı:

1. Okul Sağlığı Hizmetleri Tanımı
2. Okul Sağlığı Neden Önemli?
3. Mikroorganizmalar ve Özellikleri
4. Bulaşıcı Hastalıklar ile Mücadele
5. WHO Okullar için önerileri

Okul sağlığı hizmetleri; Öğrencilerin, öğretmenlerin ve okul personelinin ruhsal, bedensel ve sosyal açıdan tam bir iyilik halinde olmalarını hedefler

Türkiye'de okul sağlığı ile ilgili uygulamalardan

Millî Eğitim Bakanlığı ve
Sağlık Bakanlığı sorumludur.

Okul çağındaki
çocukların sayısı
nüfusumuzun %22'sini
oluşturmaktadır

Mikro-Organisma

- ▶ Az bir yüzdesi hastalık yapma etkisine sahip insan vücudundaki sayısı, vücut hücre sayısının 3 katıdır. Hava ve Su da ki oksijenin büyük bir çoğunluğunu üretirler. Çürüme ve döngüyü sağlarlar. Prebiyotik bakteriler sindirim ve emilimde büyük rol alırlar.

Bakterilerin %3 lük kısmı ise suçludur

8

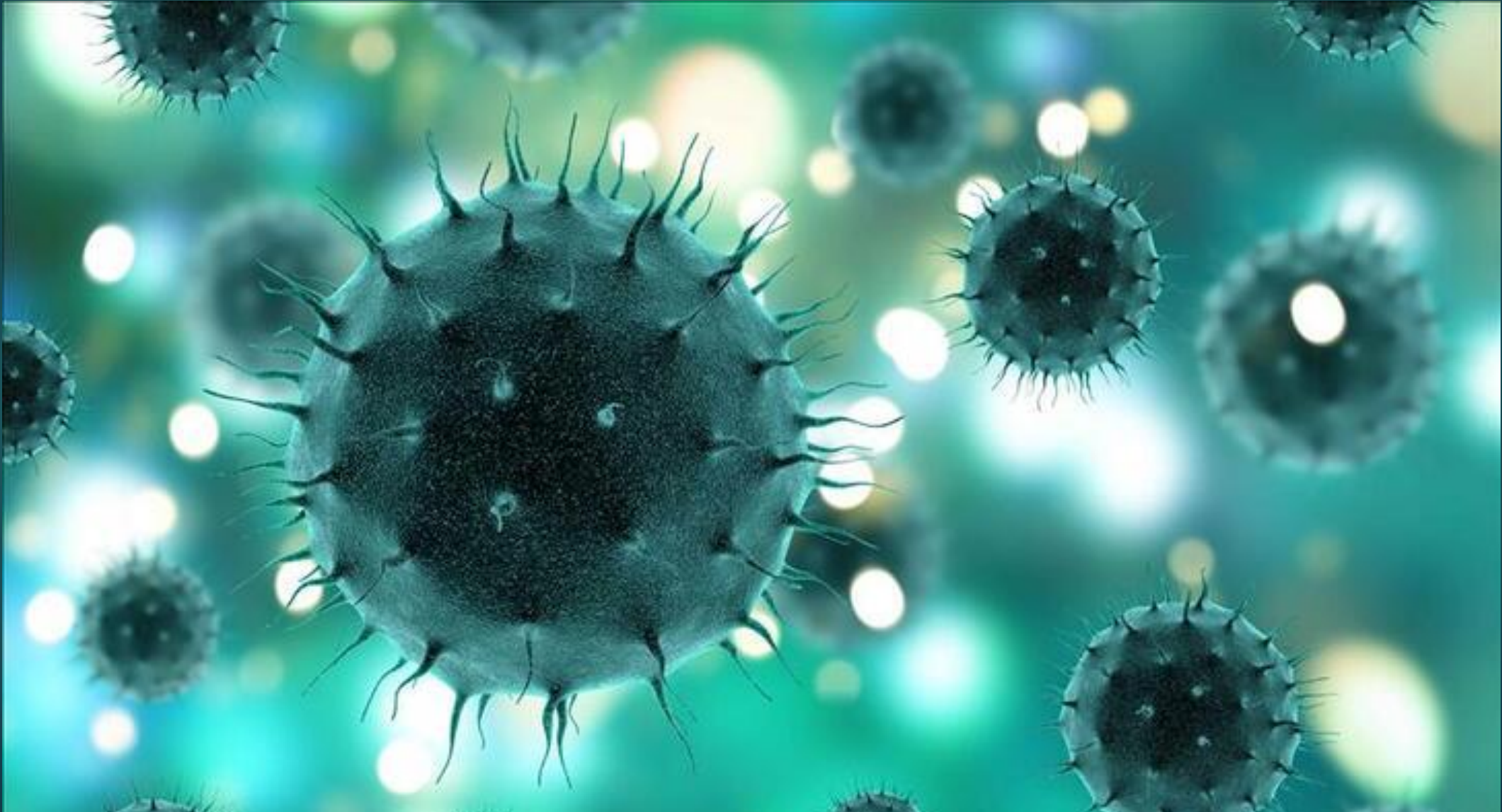
- ▶ Kolera
- ▶ Veba
- ▶ Verem (Her yıl 2 milyon kişi ölmektedir WHO)
- ▶ Vs....

- ▶ Virüs, sadece canlı hücreleri enfekte edebilen ve böylece replike olabilen mikroskobik enfeksiyon etkenleri.
- ▶ Virüsler: hayvanlardan ve bitkilerden, bakterilerin ve alglerin de içinde bulunduğu mikroorganizmalara kadar her türlü canlı şekillerine bulaşabilirler

COVID 2019

10

▶ Coronavirüsler (CoV),
(MERS-CoV)
(SARS-CoV)

çeşitli hastalıklara neden olan
büyük bir virüs ailesidir.

- ▶ Coronavirüsler zoonotiktir
- ▶ SARS-CoV'un misk kedilerinden,
- ▶ MERS-CoV'un ise tek hörgüçlü develerden insanlara bulaştığı ortaya çıkmıştır. Henüz insanlara bulaşmamış olan ancak hayvanlarda saptanan birçok coronovirüs mevcuttur.

- ▶ İnsan, yarasa, domuz, kedi, köpek, kemirgen ve kanatlılarda bulunabilmektedirler (evcil ve yabancı hayvanlarda).

- İlk impoꖁte vaka 13 Ocak 2020'de Tayland'dan bildirilen, 61 yaşındaki Çinli bir kadındır. Japonya Sağlık Bakanlığı tarafından 14 Ocak 2020'de, 30'lu yaşlarda bir erkek hasta ikinci impoꖁte vaka olarak bildirilmiştir. Tayland ve Japonya'dan bildirilen iki impoꖁte vakanın Wuhan eyaletine seyahat öyküsü olup, ilk kümelenmenin tespit edildiği deniz ürünleri pazarına ziyaret öyküsü bulunmamaktadır. Ayrıca kıtalar arası impoꖁte vaka bildirimini de yapılmıştır.

- İnsanlarda Coronavirus'un neden olduğu hastalık spektrumu basit soğuk algınlığından ciddi akut solunum sendromuna (Severe Acute Respiratory Syndrome, SARS) kadar değişkenlik gösterebilmektedir.

Coronavirus disease (COVID-2019) R&D

On 31 December 2019, WHO was informed of a cluster of cases of pneumonia of unknown cause detected in Wuhan City, Hubei Province of China. The coronavirus disease (COVID-2019) was identified as the causative virus by Chinese authorities on 7 January. As part of WHO's response to the outbreak, the R&D Blueprint has been activated to accelerate diagnostics, vaccines and therapeutics for this novel coronavirus.

31 Aralık 2019

7 Ocak 2020

30 Ocak 2020

**COVID-19: IFRC,
UNICEF and WHO issue
guidance to protect
children and support
safe school operations**

Frequently Asked Questions and Answers

Are children more susceptible to the virus that causes COVID-19 compared with the general population and how can infection be prevented?

<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/summary.html#risk-assessment>

there is no evidence that children are more susceptible. In fact, most confirmed cases of COVID-19 reported from China have occurred in adults. Infections in children have been reported, including in very young children. From limited information published from past Severe Acute Respiratory Syndrome coronavirus (SARS-CoV) and Middle East respiratory syndrome coronavirus (MERS-CoV) outbreaks, infection among children was relatively uncommon.

<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/summary.html#risk-assessment>

Are children at increased risk for severe illness, morbidity, or mortality from COVID-19 infection compared with adults?

There have been very few reports of the clinical outcomes for children with COVID-19 to date.

Are there any
treatments available
for children with
COVID-19?

There are currently no antiviral drugs recommended or licensed by the U.S. Food and Drug Administration for COVID-19.

including covering
coughs, cleaning hands
often with soap and
water or alcohol-based
hand sanitizer...

- ▶ Dezenfeksiyon: Patojen mikroorganizmaların ve çok dirençli olmayan diğer mikroorganizmaların tahrip edilmesi veya virüslerin inaktive edilmesi, yani ortamın hijyenik hale getirilmesi için sıcak ya da soğuk su ve deterjan ya da kimyasal maddelerin uygulandığı tüm işlemlere dezenfeksiyon işlemleri denir.

- ▶ Dezenfektan maddeler enfeksiyon oluşturabilecek patojen mikroorganizmaların tahrip edilmesi için kullanılan kimyasal maddelerdir.
- ▶ Dezenfektan ile sanitizer arasındaki en önemli fark seyreltme sırasında karşımıza çıkmaktadır. Konsantre olan dezenfektan maddelerin patojenleri öldürme olasılıkları çok daha yüksektir.

- ▶ 11 March 2020
- ▶ In the past two weeks, the number of cases of COVID-19 outside China has increased 13-fold, and the number of affected countries has tripled.
- ▶ There are now more than 118,000 cases in 114 countries, and 4,291 people have lost their lives.
- ▶ Thousands more are fighting for their lives in hospitals.
- ▶ In the days and weeks ahead, we expect to see the number of cases, the number of deaths, and the number of affected countries climb even higher.

KATI SABUN

- ▶ Uzmanlar iki üç kişilik bir ailenin evde katı sabun kullanmasının çok fazla risk taşımadığını belirtiyor.
- ▶ Ellerin yıkanması sonrası katı sabunun yüzeyinde kalan bakterilerden, sabunun üzerinde kalan köpüğünü su ile temizleyerek kurtulmak mümkün ve kolay, ancak özellikle bakteri alış verişinin çok yoğun olduğu hastane, okul, restoran, plaj, AVM gibi alanların tuvaletlerinde katı sabun kullanımından kaçınmak gerekiyor

SIVI SABUN

- ▶ Sıvı sabunlar oksijenle temas ettikçe buldukları kapta bakteri üretmeye başlıyor. Dolayısıyla sıvı sabun kaplarını yeniden doldurmadan önce iyice yıkayıp temizlemek ve bir sıvı sabunu kabında çok uzun süre bekletmeden tüketmek gerekiyor.
- ▶ Sıvı sabunlarla ilgili bilinmesi gereken bir diğer konu ise sıvı sabunun aslında katı sabunun sıvılaştırılmış hali olmadığı. Sıvı sabun, kimyasal yağ asitlerine köpürücü maddeler ve bozulmasını diyet antibakteriyel kimyasallar ile karıştırılarak üretiliyor. Dolayısıyla uzun süreli kullanımda sıvı sabunlar cilt kuruması ve cilt çatlaklarına yol açabiliyor. Ayrıca Ege Üniversitesi'nde yapılan bir araştırmada açık yaralara temas eden sıvı sabunun cilt kanseri riskini artırdığı belirtiliyor.

ANTİ BAKTERİYEL SABUN

- ▶ yapılan deneyler antibakteriyel sabunların sık kullanımından dolayı kişilerde hormonal sağlık sorunlarına ve uzun vadede kansere yol açtığını gösteriyor.
- ▶ Triclosan adı verilen ve bakterileri öldürme amacıyla antibakteriyel sabunlara konulan madde cilt kuruluğu, kaşıntı ve egzamaya yol açabiliyor. Triclosan ayrıca vücuttaki guatr hormonunun yerini alarak tiroit bezinde sorunlara sebep olabiliyor.

EL YIKAMA

Teşekkür ederim.